

Державний вищий навчальний заклад
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кафедра педагогічної та вікової психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор _____ С.В.Шарин
“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ
(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет Філософський факультет
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма Педагогічна психологія для студентів спеціальності 053
Психологія, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. – 14 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
____кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної
психології Макарова Людмила Іванівна_____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної
комісії)_____кафедра вікової та педагогічної психології_____

Протокол від 30.08.2017 року №1

Завідувач кафедри вікової
та педагогічної психології

Карпенко.З.С

30. 08.2017 року

Схвалено науково-методичною радою філоофського факультету за
спеціальністю 053 Психологія
Протокол від 12.09.2017 року №1

Голова _____ (Пятківський Р.О.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань : 05 <u>Соціальні та поведінкові науки</u>	Обов'язкова	
Модулів - 2	Спеціальність (професійне спрямування): 053 <u>Психологія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		II-й	II-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ реферат _____ (назва)		Семестр Денна/Заочна	
Загальна кількість годин – 90		IV-й	IV-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	12 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	76 год.
		Індивідуальні завдання: 10 год.	
Вид контролю:			
	іспит	іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% / 67%

для заочної форми – 15% / 85%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Педагогічна психологія – одна з професійно-орієнтованих, базових дисциплін підготовки фахівців для роботи в різних ланках і закладах системи освіти – у сфері дошкільної, шкільної, позашкільної, професійно-технічної освіти, середньої спеціальної та вищої освіти. Вагому роль відіграють знання у галузі педагогічної психології у підготовці наукових та науково-педагогічних кадрів. Терміном «педагогічна психологія» позначаються дві суттєво різні науки. Одна з них є галуззю психології, покликаною вивчати природу і закономірності процесу навчання і виховання. Але під цією ж назвою існує і прикладна наука, мета якої – використовувати досягнення усіх галузей психології для вдосконалення педагогічної практики. Мета даного курсу – забезпечити належний рівень теоретико-методологічної та практичної підготовки, що дозволить студентам вільно орієнтуватись у найбільш важливих та актуальних проблемах теорії і практики навчання, виховання та розвитку дітей, молоді, дорослих. Спрямування студентів на систематичну самостійну роботу над собою з метою досягнення належної компетентності у цій сфері знань та суспільної практики.

Завдання

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- методологічні засади педагогічної психології
- закономірності засвоєння знань, формування вмінь та навичок
- методи, техніки, практики навчально-педагогічної діяльності, обґрунтовані психологічно
- закономірності розвитку інтелекту, здібностей, психолого-педагогічні закономірності становлення особистості.
- психологічні механізми управління навчанням
- індивідуально-психологічні фактори, що впливають на ефективність навчально-виховного процесу..
- психологічні особливості педагогічної діяльності і спілкування;
- психологічні засади виховання та самовиховання особистості
- психологічні теорії навчання та виховання
- основні теоретичні підходи до основної проблеми педагогічної психології
- особливості сучасного етапу розвитку психологічної служби освіти

вміти:

- аналізувати психолого-педагогічні явища та факти
- формулювати гіпотези про причини недоліків навчання, учіння та виховання
- користуватися методами педагогічної психології
- порівнювати і аналізувати різні теоретико-методологічні концепції та підходи до основних проблем педагогічної психології
- застосовувати методи теоретичного пізнання для аналізу психологічних феноменів, що існують в педагогічному процесі.

Структурно-логічне місце навчальної дисципліни:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Педагогіка	Методика викладання психології
Загальна психологія	Навчальна практика II курсу у закладах освіти
Вікова психологія	Юридична психологія (превентивна)
Вікова анатомія і фізіологія	Соціальна психологія
Диференціальна психологія	Психологічне консультування

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології

Тема 1. Педагогічна психологія як галузь знань

Об'єкт, предмет і завдання педагогічної психології. Різні підходи до предмету педагогічної психології (Б. Ананьєв, С. Рубінштейн, В. Крутецький, І. Зимня). Структура педагогічної психології та її зв'язок з іншими науками.

Тема 2. Виникнення і розвиток педагогічної психології

Основні етапи розвитку педагогічної психології: зародження знань із педагогічної психології. Становлення і розвиток педагогічної психології. Загальнодидактичний, експериментальний та теоретичний етапи. Сучасний етап розвитку педагогічної психології в Україні

Змістовий модуль 2. Методологічні основи педагогічної психології.

Тема 3. Методологічні основи педагогічної психології.

Методологія і методи педагогічної психології. Методологічні принципи педагогічної психології: детермінізму, розвитку, діяльнісного підходу, єдності свідомості і діяльності, системності, комплексності, особистісного підходу.

Тема 4. Методи педагогічної психології.

Методи дослідження та їх класифікація. Класифікація Б. Ананьєва. Методи спостереження, експерименту, тестування, бесіди, інтерв'ю, анкетування, соціометрії, референтометрії, анамнезу, аналізу продуктів діяльності, проєктивні методи. Вимоги до методу дослідження. Природний психолого-педагогічний експеримент як основний метод педпсихології.

Змістовий модуль 3. Психологія учіння.

Тема 5. Психологічні особливості учіння.

Види, рівні і механізми учіння і науціння Мета учіння і його специфіка, суб'єкт, продукт. Концепції учіння. Різні підходи до визначення поняття

«учіння». (Б. Каптерев, Е. Торндайк, Дж.Брунер, О. Леонтьєв, П. Гальперін). Діяльнісна теорія учіння. Учіння як навчальна діяльність

Тема 6. Психологія навчальної діяльності.

Загальні особливості навчальної діяльності. Предмет та цілі навчальної діяльності. Структура навчальної діяльності. Змістовий, операційний, орієнтовний, мотиваційний, виконавський, рефлексивно-оціночний компоненти навчальної діяльності. Навчальні дії та операції. Типи мотивації навчальної діяльності. Психолого-педагогічні умови формування пізнавальної мотивації до навчання. Пізнавальний інтерес. Вікові характеристики суб'єктів навчальної діяльності. Здатність до навчання.

Тема 7. Психологічні основи засвоєння знань.

Основні підходи до розуміння сутності засвоєння знань (І. Зимня). Психологічні компоненти засвоєння: позитивне ставлення учнів до учіння, процеси безпосередньо чуттєвого сприймання матеріалу, мислення як процес активного перероблення одержаного матеріалу, запам'ятовування і збереження опрацьованої інформації. Етапи засвоєння знань у теорії поетапного формування розумових дій (П. Гальперін, Н. Талізїна). Засвоєння понять. Формування навичок і вмінь.

Змістовий модуль 4. Психологія навчання.

Тема 8. Поняття про навчання у педагогічній психології.

Предмет, завдання і мета психології навчання. Поняття про навчання. Навчання як соціально-психологічний процес; як процес спілкування; як процес творчості вчителя і учня (В. Казанська). Особливості розуміння навчання у зарубіжній психології (Ж. Піаже, Дж. Брунер). Структура навчання. Види та типи навчання. Традиційне, програмоване, проблемне навчання, модульне та дистанційне навчання. Управління учбовою діяльністю школярів. Неуспішність, її попередження і подолання.

Тема 9. Навчання й психічний розвиток.

Взаємозв'язок навчання та розвитку як основна проблема педагогічної психології. Навчання як умова розвитку. Різні точки зору на проблему. Л. С. Виготський про взаємозв'язок навчання та розвитку. Основні лінії психічного розвитку у процесі навчання і виховання. Розвиток знань і способів активності; розвиток психологічних механізмів застосування засвоєних способів дій. Розвиток загальних якостей особистості.

Тема 10. Психологічні основи освітніх технологій.

Поняття освітньої технології. Навчання на основі теорії Л. Занкова. Теорія розвивального навчання В.Давидова - Д.Ельконіна Програмоване навчання. Поетапне формування розумових дій. Психологічний аналіз уроку як основної форми організації навчання у школі. Знаково-контекстне навчання. Інноваційні технології, навчання у вищій школі. Фактори ефективності

навчання. Психологічні засади індивідуалізації і диференціації навчання

Змістовий модуль 5. Психологія виховання.

Тема 11. Психологічні основи виховання.

Предмет, завдання та мета психології виховання. Теорії виховання. Психологічні механізми виховання. Виховний вплив. Вплив різних видів діяльності на розвиток дитини: критерії та показники вихованості особистості. Вікові аспекти виховання. Особистісний розвиток учня в умовах виховання.

Тема 12. Психологія сімейного виховання.

Психологічна характеристика сім'ї. Компоненти структури сімейних міжособистісних стосунків. Тактики сімейного виховання: диктат, опіка, невтручання, співробітництво. Правила ефективного сімейного виховання дітей.

Тема 13. Психологічні питання перевиховання і психокорекції.

Поняття важковиховуваності. Психологічні особливості роботи з важковиховуваними дітьми. Загальна характеристика девіантної поведінки. Основні симптоми шкільної психологічної дезадаптації. Методи психокорекції поведінки осіб з девіантними ознаками.

Змістовий модуль 6. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя.

Тема 14. Загальна психологічна характеристика педагогічної діяльності.

Основні завдання, мета та продукт педагогічної діяльності вчителя. Об'єкт і суб'єкт педагогічної діяльності, рівні продуктивності педагогічної діяльності (Н.Кузьміна). Психологічна структура педагогічної діяльності. Мотивація педагогічної діяльності.

Тема 15. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.

Спрямованість особистості вчителя. Типи спрямованості: істинно-педагогічна, формально-педагогічна і хибно-педагогічна (Н. Кузьміна). Професійно-значущі якості особистості вчителя (Ф. Гоноболін, В. Сластьонін, А. Маркова, Л. Мітіна, М. Савчин). Педагогічні вміння (І. Зимня). Структура педагогічних здібностей (М. Левітов, В. Крутецький, Н. Амінов та ін.). Професійна компетентність педагога.

Тема 16. Педагогічне спілкування.

Психологічний аналіз педагогічного спілкування. Комунікативна, поведінкова (інтерактивна), перцептивна складові педагогічного спілкування. О. Леонтьєв про сутність і специфіку педагогічного спілкування. Функція фасилітації (К. Роджерс). Види педагогічного спілкування – монологічне та діалогічне спілкування. Стили педагогічного спілкування (В. Кан-Калик).

Психологічні бар'єри та ефекти педагогічного спілкування (Л. Божович, Л. Славіна). Особливості педагогічних конфліктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	Ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогічної психології												
Тема 1. Педагогічна психологія як галузь знань	7	1	2			4	4	2				2
Тема 2. Виникнення і розвиток педагогічної психології	9	1				8	8					8
Разом за змістовим модулем 1	16	2	2			12	12	2				10
Змістовий модуль 2. Методологія і методи педагогічної психології												
Тема 1. Методологічні основи педагогічної психології	7	1				6	6	2				4
Тема 2. Методи дослідження педагогічної психології	9	1	2			6	8		2			6
Разом за змістовим модулем 2	16	2	2			12	14	2	2			10
Змістовий модуль 3. Психологія учіння												
Тема 1. Психологічні особливості учіння	6	1	2			3	10	-				10

Тема 2. Психологія навчальної діяльності	6	1				5	8					8
Тема 3. Психологічні основи засвоєння знань і понять	2					2	4					4
Разом за змістовим модулем 3	14	2	2			10	22					22
Змістовий модуль 4. Психологія навчання												
Тема 1. Поняття про навчання у педагогічній психології	4	2	2				10	2	2			6
Тема 2. Навчання й психічний розвиток	6		2			4	4					4
Тема 3. Психологічні основи освітніх технологій	6					6	4					4
Разом за змістовим модулем 4	16	2	4			10	18	2	2			14
Змістовий модуль 5. Психологія виховання												
Тема 1. Психологічні основи виховання	13	1	2			10	4	2				2
Тема 2. Психологія сімейного виховання							4					4
Тема 3. Психологічні питання							4					4

перевиховання і психокорекції												
Разом за змістовим модулем 5	13	1	2			10	12	2				10
Змістовий модуль 6. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя												
Тема 1. Загальна психологічна характеристика педагогічної діяльності	5	1	2			2	4	2				2
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	5	1	2			2	4					4
Тема 3. Педагогічне спілкування	5	1	2			2	4					4
Разом за змістовим модулем 6	15	3	6			6	12	2				10
Усього годин	90	1 2	1 8			60	90	1 0	4			76
ІНДЗ				-					-	-	-	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

		(денна/заочна)
1	Предмет та завдання педагогічної психології	2/2
2	Методи педагогічної психології та їх специфіка	2
3	Загальна характеристика учіння	2
4	Загальна характеристика навчання	2/2
5	Взаємозв'язок навчання та розвитку	2
6	Психологічні основи виховання	2
7	Психологічна характеристика пед. діяльності	2
8	Індивідуально-типологічні особливості вчителів	2
9	Психологічні особливості педагогічного спілкування	2

7. Теми лабораторних занять
Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
1	Теоретичні передумови виникнення і розвитку педагогічної психології	8/8
2	Методи педагогічної психології. Школяр як суб'єкт учіння та навчання	4/10
3	Психологічні проблеми навчальності та шкільної успішності.	3/10
4	Формування мотивації учіння.	3/2
5	Школяр як суб'єкт учіння та навчання	2/2
6	Помилки вчителя у навчанні	2/2
7	Психологічні основи освітніх технологій	6/4
8	Психічні травми дітей у процесі виховання	10/10
9	Авторитет вчителя.	2/2
10	Методи вивчення особистості школяра.	2/2
11	Психологічні особливості роботи з важковиховуваними дітьми.	10/4
12	Психологічний клімат у педагогічному колективі.	2/4
13	Конспектування першоджерел та виконання практичних завдань	6/16
	Разом	60/76

Основні форми самостійної роботи: опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу; вивчення окремих тем, питань; підготовка до виступу на практичному занятті; підготовка конспектів навчальних, наукових текстів, виконання домашніх завдань; підготовка до проведення контрольних заходів.

9. Індивідуальні завдання

Тематика рефератів

1. Проблема взаємозв'язку навчання та розвитку в історії педагогічної психології.
2. Психолого-педагогічні погляди К. Д. Ушинського.
3. «Велика дидактика» Я.-А. Коменського.
4. Психологія педагогічної оцінки.
5. Теорія та методика проблемного навчання.
6. Психологічні основи управління навчальною діяльністю.
7. Нові педагогічні та інформаційні технології в системі освіти.
8. Когнітивні теорії об учіння у зарубіжній психології.
9. Вітчизняні теорії учіння.
10. Психолого-педагогічні умови формування пізнавальної мотивації учіння.
11. Характер як проблема педагогічної психології.
12. Психологія сучасного уроку.
13. Особливості виховання на різних вікових етапах.
14. Поняття про навчання у педагогічній психології.
15. Роль психологічних впливів у вихованні.
16. Загальна характеристика спілкування педагогів та дітей.
17. Професійний розвиток та деформації особистості педагога.
18. Комунікативна культура вчителя.
19. Психологічні основи морального виховання.
20. Психологічні особливості педагогічних конфліктів.
21. Взаємодія педагогічного колективу і шкільної психологічної служби.
22. Виховання і розвиток особистості: основні підходи.
23. Досвід А. С.Макаренка з перевиховання неповнолітніх.
24. Школа майбутнього: проблеми і перспективи.
25. Індивідуальний підхід у навчанні і вихованні.
26. Шкільна дезадаптація.
27. Психологічна готовність до школи.
28. Особливості навчання дітей-шестирічок.
29. Формування теоретичного мислення у процесі навчання.
30. Психологічна характеристика шкільного класу як соціальної групи.

ІНДЗ (реферати) виконується на основі самостійного вивчення частини програмового матеріалу, його систематизації і узагальнення. захист реферату здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі консультацій та захисту реферату.

Орієнтовна тематика курсових робіт:

1. Психологічні основи методики вільного виховання у педагогічному досвіді Марії Монтесорі.
2. К. Д. Ушинський як засновник антропологічного принципу у

вітчизняній педагогіці.

3. Особливості сучасного етапу розвитку педагогічної психології в Україні.
4. Психологічні особливості розвивального навчання.
5. Теоретичні та методичні засади проблемного навчання.
6. Порівняльна характеристика традиційного та інноваційного навчання.
7. Особистісно орієнтоване виховання: теоретичні аспекти та практичне значення.
8. Розвиток здібностей в процесі навчання.
9. Теорія та методика сугестопедичного навчання.
10. Концепції учіння Ж. Піаже та Дж. Брунера: порівняльний аналіз.
11. Основні підходи до проблеми взаємозв'язку навчання та розвитку в історії педагогічної психології.
12. Проблема навчальної діяльності у сучасній психології США.
13. Особливості учіння дітей старшого дошкільного віку.
14. Навчання з шести років: аналіз методики Шалви Амонашвілі.
15. Психологічний аналіз досвіду вчителів-новаторів (70-80-ті рр..).
16. Умови та засоби формування моральної свідомості молодших школярів (за творами О. В. Сухомлинського).
17. Проблема активності суб'єкта навчально-пізнавальної діяльності у творчості Г. С. Костюка.
18. Теорія цілеспрямованої навчальної діяльності В. В. Давидова, Д.Б. Ельконіна.
19. Психологічні умови формування навчальної діяльності молодших школярів.
20. Труднощі навчальної діяльності студентів-першокурсників.
21. Засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності підлітків.
22. Особливості навчальної діяльності старшокласників.
23. Вікова динаміка мотивів учіння школярів.
24. Порівняльний аналіз учбової діяльності школярів за різної мотивації.
25. Індивідуальні особливості учіння школярів.

10. Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні педагогічної психології використовуються проблемні лекції, семінари-дискусії, дидактичні ігри, навчальне моделювання, аналіз педагогічних ситуацій, навчальний тренінг, рольові ігри.

11. Методи контролю

Робочою програмою передбачені такі методи контролю:

1. Поточний контроль: усні виступи на практичних заняттях, виконання практичних завдань, виконання дидактичних тестів.
2. Модульний контроль: Виконання модульних контрольних робіт.
3. Підсумковий контроль: захист реферату, іспит в IV семестрі.

Приклад завдання для поточного контролю знань та умінь:
«Розробити моделі пояснювально-ілюстративного та проблемного навчання».

Приклад тестового завдання для поточного контролю знань:

Яке твердження, що стосується взаємозв'язку між навчанням та розвитком, на думку Л. С. Виготського є правильним:

- А) навчання і розвиток - це два незалежних паралельних процеси;
- Б) навчання і є розвиток, вони повністю співпадають;
- В) навчання веде за собою розвиток.

Приклад екзаменаційного білету:

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ бакалавр _____
Спеціальність _____ 053 Психологія _____ Семестр _____ IV _____
Навчальна дисципліна _____ Педагогічна психологія _____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 3

1. Психологічна характеристика навчальної діяльності. Зміст категорій «учіння», «навчання», «навчальність».
2. Стили педагогічної діяльності та їх вплив на учнів.
3. Поясніть, у чому полягає психологічний зміст виховання гармонійної особистості.

4. Виберіть правильну відповідь:
«Основною проблемою педагогічної психології є:
А) формування особистості;
Б) розвиток здібностей;
В) взаємозв'язок навчання, виховання та розвитку;
Г) засоби, форми та методи навчання та виховання.

Затверджено на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології
Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____
Екзаменатор _____

Екзаменаційні завдання оцінюються наступним чином:

- 1 питання – 20 балів;
- 2 питання – 15 балів;
- 3 питання – 10 балів;
- 4 питання – 5 балів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Робота на заняттях = 10 балів (поточний контроль знань)

Тести – 15 балів

Контрольна робота – 15

Індивідуальне завдання – 10

Підсумковий тест (екзамен) – 50

Разом – 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, навчально-методичний комплекс, текстові та електронні варіанти тестів для поточного та підсумкового контролю знань, навчальні моделі, схеми, таблиці, збірки ситуаційних задач, тести.

1. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія: Навч. посіб. для сам ост. роботи студ.- К.: Академвидав, 2011. – 376 с.
2. Талызина Н. Ф. Практикум по педагогической психологии. – М., 2002.
3. Казарновська Г. Б., Долинна О. П. Загальна, вікова і педагогічна психологія. Зб. завдань. – К.: Вища школа, 1990.
4. Яценко В. Опорні конспекти з психології і педагогіки. – Тернопіль, 2004. – 167 с.

5. Практикум по возрастной и педагогической психологии // Под ред. А. И. Щербакова. – М.: 1987. – 255 с.
6. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении. – М.: 1987. – 190 с.
7. Добрович А. Г. Воспитателю о психологии и психогигиене общения. – М.: 1987. – 207 с.
8. Основы психологии: практикум / Ред. Л. Д. Столяренко. – Р-н/Д. - «Феникс», 2003. – 704 с.
9. Головей Л. А., Рыбалко Е. Ф. Практикум по возрастной психологии. – С-пб., Речь, 2006. – 695 с.
10. Власова О. І. Педагогічна психологія. – К.: 2005. – 399 с.
11. Загальна вікова і педагогічна психологія: практикум / За ред. Д. Ф. Ніколенка. – К., 1980. – 104 с.
12. Підласий І. П. Як підготувати ефективний урок. – К., 1089. – 204 с.
13. Психологічна енциклопедія / авт. – упор. О. М. Степанов. – К.: 2006. – 423 с.
14. Логвинов И., Сарычев С., Силаков А. Педагогическая психология в схемах и комментариях: Учеб. Пособие. – Спб.: Питер, 2005. – 221 с.
15. Макарова Л. І. Тести, завдання та вправи з вікової та педагогічної психології. – Івано-Франківськ, 2012. – 40 с.
16. Макарова Л. І. Причини конфліктів між вчителями та учнями: результати емпіричного дослідження: Зб. наук. праць: «Філософія, психологія, соціологія». – Івано-Франківськ, «Плай», 2000. – Вип. 5, Ч. 2. – С. 130 – 136.
17. Макарова Л. І. Психологічна служба школи: проблеми становлення і розвитку // Зб. наук. праць: «Філософія, психологія, соціологія». – Івано-Франківськ, «Плай», 1999. – Вип. 3, Ч. 2. – С. 57-66.
18. Макарова Л. І., Романкова Л. М. Навчальний тренінг: методика підготовки та проведення / Матеріали II Всеукр. Психологічного конгресу (19-20 квітня 2010 року). – Т. III. – К.: Інформаційно-аналітичне агентство. – 398 с. – С. 112-117.
- 19.1. Макарова Л.І. Психологічна служба школи : профілактика відхилень у розвитку особистості/ Людмила Макарова.- Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. Вип. 18. Ч. 1.- Івано-Франківськ, 2013.- С. 196-203.
- 20.2. Макарова Л.І. Теоретико-методологічні аспекти профілактичної роботи щодо насильства у школі/ Людмила Макарова, Алла Макарова.- Дитинство без насилля: суспільство, школа і сім'я на захисті прав дітей// Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції/ за заг. ред. проф. О.Кікінеджи.- Тернопіль.: Стереарт, 2014.- 802.- С. 677-679.
- 21.3. Макарова Л.І. Шкільна психологічна служба: історія та перспективи/ Людмила Макарова.- Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія.-Івано-Франківськ.- ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».- 2014.- 253 с.- С. 101-109.
- 22.4. Макарова Л.І. Профілактика відхилень у розвитку особистості в

- роботі шкільного психолога/ Людмила Макарова.- Психологічна профілактика насилля і ворожості в суспільному та приватному житті.- Тези доповіді учасників Круглого столу 5 травня 2015 року.-Івано-Франківськ.- «Симфонія форте».- 2015.- 74 с.- С. 35-37.
- 23.5.Макарова Л.І. Психологічний супровід студентів з низькими рівнями академічної успішності / Людмила Макарова. – Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Роль психологічної служби системи вищої освіти України у час суспільних трансформацій» 19-20 травня 2017 року.- Львів.- 2017.- 127 с.- С. 44-49.
- 24.6. Макарова Л.І. Соціальне здоров'я особистості : особливості методологічного підходу/ Людмила Макарова.- Матеріали міжнародної інтернет-конференції «Актуальні проблеми соціальної психології».- Івано-Франківськ 20-25 березня 2014 р.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання. – К., ІЗМН. – 1998. – 240 с.
2. Выготский Л. С. Психологическая природа учительского труда // Л. С. Выготский. Педагогическая психология./ Под ред. В. В. Давыдова. – М., Педагогика, 1991. - 480 с.
3. В. Давыдов. Психологические проблемы обучения младших школьников / / Хрестоматия по детской психологии / Сост. и ред. Г. В. Бурменская. – М.: 1996. –С.134-136.
4. Зимняя И. А. Педагогическая психология. – М.: 2000.
5. Ительсон Л. Учебная деятельность, ее источники, структура и условия / Хрестоматия по детской психологии / Сост. и ред. Г. В. Бурменская. – М.: 1996. – С. 131-133.
6. Казанская В.Г. Педагогическая психология. – Спб.: Питер, 2003. – 366 с.
7. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К., Рад. Шк., 1989. – 608 с.
8. Реан А. А., Коломенский Я. Л. Социальная педагогическая психология. – Спб.: 1999. – 503 с.
9. Савчин М. В. Педагогічна психологія. – К.: 2007. – 422 с.
- 10.Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднічук З. В. Вікова та педагогічна психологія. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
- 11.Степанов О. М. Педагогічна психологія. – К.: Академвидав, 2011. – 416 с.

Допоміжна

1. Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності: Навч. Посіб. / І. Д. Бех. – К.: Академвидав, 2009. – 248 с.
2. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник, вид.2-ге, без змін. / Н. Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ, 2006. – 384 с.
3. Выготский Л. С. Основные формы изучения личности ребёнка // Л. С. Выготский. Педагогическая психология. – М.: 1991. – гл. XVIII.
4. Галузинский В. М. Индивидуальный подход в воспитании учащихся. –

- К.: Рад. Школа, 1982. – 133 с.
5. Гончарук П. А. Психологія. – К., Вища школа, 1985. – 143 с.
 6. Кузьмина Н. В. Профессионализм педагогической деятельности. / Н. В. Кузьмина, А. Ариан. – Спб., Речь, 1993.
 7. Маркова А. К. и др. Формирования мотивации учения: Кн. для учителя / А. К.Маркова, Т. А. Матис, А. Б.Орлов. – М.: Просвещение, 1990. – 191 с.
 8. 3. Методика психодиагностики в учебно-воспитательном процессе / Сост. В. В. Гришин, П. В. Лушин. – М.: 1990.Юрченко З. В. та ін. Практична психологія в школі. – Івано-Франківськ, 2010.
 9. Стоунс Э. Психопедагогика: Психологическая теория и практика обучения (пер. с англ.) / Под ред. Н. Ф. Талызиной. – М.: Педагогика, 1984. – 472 с.
 - 10.5. Талызина Н. Ф. Управление процессом усвоения знаний. – М.: Изд-во Мгу, 1975. - 343 с.

15. Інформаційні ресурси

1. www.rech.spb.ru, (812) 323-76-70
2. sales@rech.spb.ru
3. http://www.koob.ru/practic_psychology
4. <http://www.zipsites.ru/psy/psylib>
5. <http://library.evro-bit.ru>
6. <http://www.alleng.ru/d/psy/psy075.htm>
7. http://www.twirpx.com/files/humanitarian/psychology_practice/
8. <http://www.twirpx.com/file/47189>
9. <http://psylib.myword>
10. <http://psyfactor.org/>
11. <http://www.koob.ru>
12. <http://www.test.vin.com.ua/>